

SCHAR VISSSEN

MET ACHTEREBBETJE

Op het havenhoofd van Scheveningen staat Daan Erberveld (70) bekend als Achtereppetje. Die bijnaam dankt hij aan zijn voorliefde voor het laatste stukje van de ebstroom – het ‘achtereppetje’, in goed Schevenings. Dit is hét moment dat Daan vanaf het havenhoofd op schar vist.

TEKST: ED STOOP > FOTOGRAFIE: FRANK VAN DER BURG >>

Als jong ventje uit de Keizerstraat viste Daan al 'voor de deur' op een destijds beroemde golfbreker. Die is samen met de andere Scheveningse golfbrekers jaren geleden door zandsuppletie onder het strand verdwenen, zodat de Scheveninger pur sang zijn heil nu op de havenhoofden zoekt. Dat doet hij deze najaarsochtend in alle vroegte op de kop van het Zuiderhoofd: de ruimte is immers beperkt op een van de beste scharstekken van Nederland.

KOP HAVENHOOFD

De kop van beide havenhoofden is van oktober tot en met april een favoriete stek omdat je vanaf die plek gemakkelijker diep(er) water – in de vorm van de stroomgeul – kunt bereiken. En daar houdt zich de meeste schar op: deze platvis waagt zich in tegenstelling tot de bot zelden in de branding. Daan heeft een plek uitgekozen vanwaar je zo op de betonblokken kunt stappen om in te draaien. Dat is wel zo prettig met het oog op de nieuwe heup die hij wat jaren terug heeft gekregen en het van blok naar blok hopen beperkt.

Schar is een ondergewaardeerde consumptievis

VOORBIJ DE HORIZON

Aangezien het belangrijk is dat je een bloeideind – zeg maar gerust voorbij de horizon – kunt werpen, zijn vier tot vijf meter lange zeewerphengels met 150 tot 200 gram werpgewicht noodzakelijk. Op deze stevige poken heeft Daan forse en snelle werp molens zitten waarvan de molenspoel tot aan de rand is gevuld met 30/00 nylon. "Gevlochten lijn vind ik niks voor deze visserij. Daar zit geen rek in, waardoor je bij golfslag en overactieve kleine vis de meest prachtige aanbeten krijgt zonder dat die in een vangst resulteren!"

TE ZWAAR MATERIAAL

Aan de nylon hoofdlijn bevestigt Daan een tien meter lange voorslag van 50/00 of 60/00 nylon. Die dient als schokbreker voor de worp en om een vis van formaat – of een lijn met meerdere scharren – veilig langs en over de blokken binnen te kunnen loodsen. "In verhouding tot het formaat en de kracht van de vis is dit natuurlijk veel te zwaar materiaal", zegt Daan. "Maar met het oog op de ruige omstandigheden op en rond blokken op de kop van het Zuiderhavenhoofd is het pure noodzaak. Licht vissen is leuk wanneer de mogelijkheid dit toestaat, maar hier kan dat niet. Anders zou je alleen maar vis en materiaal verspelen."

PIEREN EN ZAGERS

Verpakt in kranten zitten mooie, zwarte zeepiëren. "Dat is negen van de tien keer het beste aas voor schar." Toch heeft Daan ook zaggers bij zich. "Dit najaar wordt er ook veel wijting gevangen en die geeft daar weer de voorkeur aan. En een zagertje dat al een beetje begint te stinken, kan ook super zijn voor de schar. Net zoals ingezouten zeepiëren." Het aas schuift hij met een aasnaald – 'dan blijft het aas mooier en de sappen beter behouden dan wanneer je met je vingers een zeepiëer op de haak probeert te prikken' – helemaal over de haak heen. "Bij een krachtige worp zakt het dan mooi over de lijn terug op de haak." Dat betreft een maatje 4. "Daar kun je ook een aardige gul aan omhoog tillen. En wie zit er nou te wachten op minischarretjes?!"

TOETERS EN BELLEN

Daan is, net zoals zoveel zeevissers, een echte doe-het-zelver. Hij knoopt bijvoorbeeld zelf zijn onderlijnen. Lijnen met rode bezemafhouders en paternosters waarbij de haaklijntjes zijn vastgeknoopt aan kleine tonwartels die tussen kraaltjes en sleeves zitten opgesloten. "Soms werkt het een beter dan het ander en soms maakt het geen enkel verschil in de vangsten. Maar hoe minder toeters en bellen aan een onderlijn, des te verder je werpt", stipt Daan het belang van afstand maken bij het scharvissen nog maar eens aan. Loopt er een stevige eb- of vloedstroom, dan bevestigt hij lood met an-

kers aan de lijn. Doet het 'achterebbetje' zijn intrede, dan is ankerlood niet meer nodig.

DOOD TIJ

Hoewel de zee nu rustig is – voor het scharvissen een noodzaak – vallen de vangsten tegen in vergelijking met de week ervoor. "Toen werd er veel schar gevangen", zegt Achterebbetje. "Nu is het echter twee dagen na het 'laatste kwartier' en dat betekent 'dood tij'. Dan is er weinig verschil tussen eb en vloed, en stroomt het niet of nauwelijks. Bovendien is het water kraakhelder. Terwijl de schar meer houdt van troebel water dat stroomt." Aan de binnenkant van het havenhoofd wordt in de vaargeul wijting gevangen, maar de schar laat op een enkel exemplaar na verstek gaan.

VERS MAALTJE VIS

Nadat Daan al meer dan een uur geen schar meer op de kant heeft weten te toveren, houdt hij het voor ge-

De forse en snelle werp molens zijn gevuld met 30/00 nylon.

OP HET HAVENHOOFD IS HET BELANGRIJK OM VER TE WERPEN EN ZIJN HENGELS VAN VIER TOT VIJF METER LANG DUS EEN MUST

Verre worpen zijn een must om diep(er) water en daarmee de schar te bereiken.

>> SPECIALE HENGELSTEUN

In tegenstelling tot de meeste strand- en kustvissers maakt Daan geen gebruik van de bekende driepootsteun. Op de betonnen rand van het havenhoofd heeft hij een speciaal voor hem gemaakte hengelsteun vastgeklemd. Die is veel efficiënter dan een driepootsteun doordat hij niet kan omvallen en nauwelijks ruimte inneemt. Dat laatste is niet geheel onbelangrijk op een druk beviste plek als de kop van het Zuiderhavenhoofd.

>>

‘VIS VANGEN IS VIS ETEN - DAT IS EEN VAN DE CHARMES VAN HET ZEEVISSEN’

zien. Thuis liggen immers enkele die ochtend ontdooide en licht gezouten scharren die hij vorige week ving te wachten. “Vis vangen is vis eten – dat is het mooie van zeevissen. En het is nog gezond en lekker ook”, zegt Daan. “Vooral schar!” Maar dan wel met mate. “Ik ga niet lopen zeulen met zakken schar. Een mooi braadje van tien of twaalf bovenmaatse scharren is voor Ria en mij meer dan genoeg. Dus behalve ondermaatse vis gaat ook wat ik teveel heb weer netjes terug. Wil ik nieuwe, verse vis, dan ga ik van de week weer vissen.”

VISBAKKUNSTEN

Eenmaal thuis gaat de verse vangst de koeling in en pakt Daan de ontdooide schar erbij. “Direct na de vangst

je vis bakken is geen goed plan: in de olie trekt hij krom of springt ie kapot. Je moet de vis minstens een dag laten ‘besterven.’” In een uitbouw op zijn balkon staat een gasstel waarop de gefileerde scharren even later goudgeel liggen te worden in een koekenpan. “Na jarenlang in de haven en op de visafslag te hebben gewerkt, weet ik heus wel waar je het beste vis kunt halen”, zegt de oud-haringvisser. “Maar zelf vangen en bakken is toch het leukste!” Als de scharren heet uit de pan komen, gaan er nog wat viskruiden over waarna Daan de vis laat uitlekken op wat witte boterhammen. Even later genieten we van de visbakkunsten van Achterebbetje en had de dag, ondanks de magere vangst, niet beter kunnen eindigen.

>> SNELCURSUS SCHAR BAKKEN

Ontschub de vis met een mes.

Snijd de vinnen eraf.

Verwijder de kop en de ingewanden.

Dompel de schar in melk.

Wat viskruiden voor de finishing touch.

Bak de vis aan beide zijden bruin.

Een heerlijk maaltje schar.